

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineisto nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain (nyk. alueidenkäyttölain) 62 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti 4.11.-5.12.2024 välisen ajan.
Lausuntoaika 25.10.-20.12.2024.

LAUSUNTOJEN YHTEENVEDOT JA LAADITUT VASTINEET

5. Satakunnan maakuntakaavan 2050 alueidenkäyttösuunnitelma MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti jaoteltuna: Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Lausunnon antaja

Tiivistelmä lausunnosta

Valmisteltu vastine

92 Karvian kunta

92-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Energiantuotantoon liittyen Karvian kunta pyytää huomioimaan maakuntakaavassa valmisteilla oleva Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan. Koko suunnittelualueen laajuus on n. 1 560 ha, josta Karvian kunnan alueelle sijoittuu n. 1 467 ha. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa n. 10 - 16 tuulivoimalan rakentaminen, joista enintään 14 sijoittuisi Karvian puolelle, sekä aurinkovoimalan sijoittamisen kokonaisuudessaan Karvian puolelle.

Vireillä olevia energiatuotannon hankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au ja se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Haitinkankaan energiahankkeen suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeen mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimatuotannon alueina tai energiantuotannon alueina.

Haitinkankaan energiahanke ei ollut vireillä Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistoa laadittaessa. Haitinkankaan alue on ollut esillä Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022. Selvityksen mukaan alueella on sellaisia luontoarvoja, että sen ei katsota soveltuvan maakunnallista kokoluokkaa olevaksi tuulivoimaloiden alueeksi.

Satakuntaan on muodostumassa merkittäviä tuulivoimaloiden keskittymiä erityisesti Selkämeren rannikolla sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakuntien raja-alueilla. Samoilla alueilla on myös uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa saadussa palautteessa on korostettu myös energiantuotannon

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine****93 Ulvilan kaupunki****93-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Ulvilan kaupunki esittää, että Haistilan uusi eritasoliittymämerkintä tulisi palauttaa kaavaehdotukseen.

ylimaakunnallisia ympäristövaikutuksia ja esitetty tarve huomioida nämä maakuntakaavan jatkosuunnittelussa.

Haistilan uusi eritasoliittymämerkintä on jäänyt pois valmisteluvaiheen aineistosta ja merkintä palautetaan ehdotusvaiheessa 1 maakuntakaavaan.

93-2

Valtatielle 11 tulisi osoittaa uusi eritasoliittymämerkintä Pirunkynnen teollisuusalueen kohdalle. Pirunkynnen kohdalle toteutettavan eritasoliittymän avulla voisi olla mahdollista poistaa Kuorilantien ja Sunnientien erillinen liittymä valtatielle 11.

Pirunkynnen teollisuusaluetta suunnitellaan Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan 2045 yhteydessä. Teollisuusalueen suunnitteluun liittyy myös alueen liikenteellinen saavutettavuus ja alueen kiinnittyminen ympäröivään yhdyskuntarakenteeseen ja infraan. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa on osoitettu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät eritasoliittymät. Valtatien 11 eritasoliittymän sijaintia Ulvilan kohdalla voidaan tarkentaa maakuntakaavan ehdotusvaiheessa valmistuneiden selvitysten ja suunnitelmien mukaisesti.

93-3

Ulvilan kaupunki toivoo, että selvitysalueiksi merkityt aurinkovoimaloiden osayleiskaavahankkeiden alueet voitaisiin merkitä ehdotusvaiheessa energiahuollon alueeksi, mikäli hankkeita koskevat osayleiskaavat ja selvitykset sen mahdollistavat.

Kaasmarkun ja Harjunpään aurinkovoimahankkeiden tilanne tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Maakuntakaavaluonnoksessa on Friitalan kohdalla vt2 suuntainen voimajohtomerkinä, jonka voi tarpeettomana poistaa.

Voimajohtomerkinä tarkistetaan ehdotusvaiheessa.

93-4

Keskustaajaman yleiskaavoituksen yhteydessä pirunkynnen uudelle suurteollisuusalueelle osoitetaan Ulvilan sähköasemalta uusi voimajohtovaraus vähintään 110 kV tai jopa 400 kV voimajohdolle. Millä tarkkuudella maakuntakaavassa on tarpeen osoittaa uudet 110 kV voimajohdot ja miten varmistetaan paikallisen 110 kV sähköjakeluverkon kehittämismahdollisuudet?

Maakuntakaavassa voidaan osoittaa uusia sähkönsiirron tarpeita yleispiirteisesti sähkönsiirron yhteystarve tai ohjeellinen voimalinja -merkinnöillä. Sähkönsiirron yhteystarve merkinnässä on määritelty vain yhteyden alku- ja loppupisteet, mutta merkinnällä ei osoiteta varsinaista yhteyden sijaintia. Ohjeellinen voimalinja -merkintä edellyttää yleispiirteisistä tietoa sijainnista. Jotta yhteyksiä voisi osoittaa luotettavalla ja sähköverkon kehittämistä tarkoituksenmukaisella tavalla edistään, tulisi taustalla olla maakuntakaavatasoa huomattavasti tarkempaa teknistä tietoa ja melko kattavia suunnitelmia ja ympäristöselvityksiä. Maakuntakaavan näkökulmasta uuden suurteollisuusalueen sähkönsiirron huomioiminen voisi olla selvitysten salliessa paras osoittaa yleispiirteisimmällä merkinnällä (sähkönsiirron yhteystarve).

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

Ulvilan ja Porin kaupunkien kaavoituksessa on pyritty edistämään uutta rinnakkaistietä Vt2 eteläpuolelle. Ulvilan kaupunki esittää, että kyseinen yhteystarve osoitettaisiin maakuntakaavassa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa on osoitettu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä tieverkko. Valtateiden rinnakkaistieverkkoa ei ole maakuntakaavassa osoitettu. Rinnakkaistien tarvetta, tarkempaa sijaintia sekä vaikutuksia tulee selvittää ja tarkastella

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

yksityiskohtaisemman suunnittelun kuten Ulvilan keskustaaajaman yleiskaavan 2045 suunnittelun yhteydessä. Lausunto merkitään tiedoksi.

93-6

Käynnissä olevan vihreän/puhtaan siirtymän ja energiamurroksen johdosta Ulvilan kaupungin ja Porin kaupunkiseudun alueella olevaan sähkönsiirron kantaverkkoon/voimajohtolinjoihin sekä Ulvilan sähköasemaan kohdistuu runsaasti mahdollisia kehittämistarpeita. On tärkeää, että näitä kehittämistarpeita huomioidaan tarkoituksenmukaisella ja mahdollistavalla tavalla maakuntakaavassa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

93-7

Ulvilan kaupunki katsoo, että Gasgridin runkoputken linjaus tulisi huomioida maakuntakaavassa nimenomaan runkolinjana, joka toteuttaa ylimaakunnallisen päälinjan, ja johon liitettäisiin haaralinjoja tarpeen mukaan.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua. Lausunto merkitään tiedoksi.

99 Merikarvian kunta**99-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Merikarvian Korpi-Matin tv-alueen alueelle laadittu Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaava on tullut lainvoimaiseksi. Valmisteluvaiheen maakuntakaava-aineistossa lainvoimaisen osayleiskaava-alueen kaakkoisnurkka on jätetty pois ja sen kohdalla on SL3 merkintä, joka kohdistuu Kräsösnnevan alueeseen. SL3 - merkinnän suunnittelumääräyksen mukaan "Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen." Tämä mahdollisuus lausunnon antamiselle on toteutunut Korpi-Matin tuulivoimahankkeen YVA vaiheessa sekä kaavoituksen yhteydessä. Esitetyn maakuntakaavan tv-alueen rajauksen ulkopuolelle on lainvoimaisessa osayleiskaavassa sijoitettu kaksi tuulivoimalaa tarkempien selvitysten ja suunnittelun perusteella. Osayleiskaavassa Kräsösanneva on rajattu osayleiskaavassa LUO-2 alueena selitteellä "Arvokas suo". Merikarvian kunnan näkemyksen mukaan rajausta olisi syytä tarkentaa vastaamaan lainvoimaista Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaavaa tuulivoimaloiden OYK:n tv-alueiden osalta. Rajauksessa on mahdollista edelleen huomioida osayleiskaavaan merkitty Kräsösannevan LUO-2 alue.

Soidensuojelutyöryhmän täydennysehdotus (SSTE) on luonnonsuojeluarvoihin kohdistunut inventointi, joka on toiminut Satakunnan maakuntakaavan 2050 suojelumerkintöjen päivittämisen taustaselvityksenä. Soidensuojelun täydennysehdotuksen (SSTE) kohteet on osoitettu luonnonsuojelualueina SL3-merkinnällä, sillä ne ovat valtakunnallisesti arvokkaita suoluonnon kohteita. Jokaisella em. kohteella on äärimmäisen ja/tai erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä ja/tai erittäin uhanalaisia lajeja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ratkaistaan alueen tarkka rajausta ja suojelun toteuttamistavat.

Lausunto merkitään tiedoksi.

120 Nakkilan kunta**120-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Nakkilan kunta toteaa, että kaasuverkon yhteystarvelinjausta on kehitettävä yhteistyössä Gasgridin kanssa siten, että voidaan osoittaa toteuttamiskelpoinen runkoverkko vedyn siirtämiseen.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua.

120-2

Lisäksi on varmistettava riittävät voimalinjojen kehittämismahdollisuudet. Niiden osoittamisen ei pidä rajoittaa mahdollisuuksia toimia kehityksen edellyttämällä tavoin.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten

jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

141 Kokemäen kaupunki**141-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Kokemäen kaupunki esittää, että maakuntakaavassa Kokemäen alueelle osoitettu uusi eritasoliittymä valtatie 2 ja Sonnilantien risteyksessä esitetään sen mukaisesti, mitä se on valmisteilla olevassa yleiskaavassakin.

Kaupungissa on laadinnassa Keskustaajaman osayleiskaava, jossa uudeksi eritasoliittymän paikaksi esitetään valtatie 2 ja Linjatien risteystä.

Seurataan Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavan etenemistä ja siihen liittyvää liikenteellisen selvityksen valmistumista. Satakunnan maakuntakaavan ehdotusvaiheessa 1 arvioidaan tarvittavia muutostarpeita.

141-2

Kokemäen kaupunki esittää, että yhteystarpeet välille Järilänvuori-Koomankangas sekä Ilmiinjärvi-Kuninkaanmänty esitetään sen mukaisesti, kuin ne on esitetty Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen teemaraportissa vesihuolto Satakunnassa, 10.9.2024

Vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

141-3

Kokemäen kaupungissa on vireillä Ruotanansuon tuulivoimapuiston osayleiskaava, joka sijoittuu sekä Säskylän kunnan, että Kokemäen kaupungin alueelle. Säskylän kunnan puolella maakuntakaavassa on merkintä "se-tv". Kokemäen kaupunki esittää, että vastaava merkintä lisätään myös Kokemäen kaupungin alueelle siltä osin, kuin hankkeella voidaan katsoa olevan vaikutusta Kokemäen kaupungin maankäyttöön.

Vireillä olevia tuulivoimatuotannon hankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muospaineita eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Ruotanansuon hankkeen suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeen mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimatuotannon alueina.

142 Huittisten kaupunki**142-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Huittisten kaupunki haluaa tuoda esiin seitsemään eri suuntaan suuntautuvan valtatie-, kantatie- ja seututieyhteyden/-verkoston, joka parantaisi saavutettavuutta, taloudellista toimintaa ja tukisi alueen kehitystä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****142-2**

Lisäksi Huittisten kaupunki esittää, että pääradan yhteystarvemerkinällä merkitään suora ratayhteys Porista Helsinkiin Kokemäen ja Huittisten kautta.

142-3

Huittisten kaupunki huomauttaa, että sen alueella sijaitsevien tuuli- (Lintukangas) ja aurinkovoimahankkeiden (Sun2, Karsittu) selvitysalueiden rajauksia tulee yleispiirteistää.

142-4

Huittisten kaupunki esittää muutoksia aurinkoenergian kohdevyöhykkeen suunnittelumääräykseen sekä selvitysaluemerkinnän indekseihin.

142-5

Lisäksi Huittisten kaupunki esittää, että kaasuverkon yhteystarvemerkinän tulee osoittaa myös Huittisten keskustaan esim. Raumantien kautta. Yhteystarve turvaa energian toimitusvarmuuden, parantaa kustannustehokkuutta, tukee ympäristötavoitteita, mahdollistaa infrastruktuurin laajentamisen, tukee teollisuuden ja liiketoiminnan kehitystä sekä edistää alueellista kasvua ja elinvoimaisuutta.

142-6

Huittisten kaupunki huomauttaa myös, että maakuntakaavaan on merkitty vain olemassa olevat kiertoalouden ja jätehuollon alueet. Samoin terminaali-toimintojen

Valmisteltu vastine

Pääradan kehittäminen Kokemäki-Forssa yhteysväylillä ei ole noussut esille ylimaakunnallisessa liikennejärjestelmätyössä. Helsinki-Forssa-Pori rataa varten on tehty esiselvitys vuonna 2010 kolmen maakunnan kesken ja samalla on perustettu Helsinki-Forssa-Pori (HFP) neuvottelukunta edistämään ja ohjaamaan ratayhteyden kehittämistä. HFP-neuvottelukunnan toiminta on vuosien kuluessa kääntynyt edistämään yhteysvälin maantieliikennettä ja ratayhteyden edistäminen on jäänyt taka-alalle. Lausunto merkitään tiedoksi.

Vireillä olevia aurinkoenergia- ja tuulivoimahankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au ja se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia.

Hankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan ehdotusvaiheessa, jolloin päätetään, millä merkinnöillä ja millä tarkkuudella ne mahdollisesti osoitetaan maakuntakaavassa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimat tuotannon alueina tai energiatuotannon alueina.

Lintukankaan tuulivoimaloiden alue ei ole ollut mukana Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1, koska sen katsottiin aiheuttavan liian voimakkaita maisemavaikutuksia läheisille kulttuuriympäristön ja maiseman arvoalueille.

Aurinkoenergian suunnittelua koskevaa yleistä suunnittelumääräystä kehitetään edelleen ehdotusvaihetta laadittaessa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettiin olemassa olevat jätehuollon alueet ja laajennettiin niiden käyttötarkoitusta kiertotalouden ja

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

alueista. Terminaalitoimintojenkin osalta voi olla kehittämisen kohdealueita.

152 Pirkanmaan liitto**152-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Pirkanmaanliitto pitää tärkeänä, että valtatie 11 sekä pääradaksi merkittyä yhteyttä Pori-Rauma-Tampere systemaattista kehittämistä maakuntarajat ylittävänä yhteistyönä jatketaan.

Jatkosuunnittelussa on hyvä tarkastella kaavaluonnoksessa yhdysrata/sivurata -merkinnällä osoitettua Pori-Parkano- rataa, joka Parkano-Niinisalo-osuutta lukuun ottamatta on poistettu käytöstä. Ko. radan käyttöönotto tarkoittaisi käytännössä koko ratainfra rakentamista uudelleen. Saman ratayhteyden jatke on Pirkanmaan maakuntakaavassa merkitty "ratareittinä".

152-2

Pirkanmaan liitto esittää seuraavat huomiot aihealueeseen Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt:

-Satakunnan Ratiperän tuulipuiston yhteyteen osoitetaan Pirkanmaalla edelleen Ikaalisten Unnannevan pieni tuulienergia-alue, joka toteutuessaan laajentaisi nykyistä tuotantoaluetta. Alueen yleiskaavoittamiseksi ei Pirkanmaan tietojen mukaan ole kuitenkaan tällä hetkellä kiinnostusta.

152-3

Tuulienergian näkökulmasta erityistä yhteensovittamisen tarvetta maakuntien rajoilla kohdistuu Parkanon ja Karvian sekä Huittisten ja Punkalaitumen rajojen tuntumaan. Tähän kytkeytyvät vahvasti myös siirtoyhteyksien suunnitteluun liittyvät kysymykset.

Sähkönsiirron olemassa olevat yhteydet ja kehittämisen tarpeet on tunnistettu Pirkanmaan liiton tietojen mukaan ajantasaisina pl. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettua yhteystarvetta vt3 rinnalle sijoittuvalta Carunan Teiharju-Parkano -linjalta länteen Jämijärven rajalle, jolle ei ole tunnistettu "jatketta" maakuntakaavaluonnoksessa.

152-4

Satakunnan maakuntakaavaluonnoksessa Karvian ja Parkanon välille seututien 274 paikkeille osoitetulle ohjeelliselle yhdysvesijohdolle ei ole tunnistettu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 jatkoa. Sen sijaan Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhdysvesijohdon tarve Tampereen ja Ikaalisten Hämeenkaan pohjavesialueen välille.

Kokemäen ja Sastamalan rajalle maakuntakaavaluonnoksessa osoitettua yhdysvesijohtoa sekä ohjeellista siirtoviemäriä ei ole tunnistettu Pirkanmaan maakuntakaavassa.

Valmisteltu vastine

jätehuollon alueiksi. Kiertotalouden toimintoja voi sijoittua myös teollisuus- ja varastotoimintojen alueelle. Lausunto merkitään tiedoksi.

Pori-Parkano-Haapamäki radan uudelleen käyttöönotto on kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeä tavoite, jota on syytä edistää maakuntakaavan merkinnöillä. Yhdys-/sivuratamerkinnän suunnittelumääräyksellä mahdollistetaan ratayhteyden parantaminen. Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa. Samalla tarkistetaan sähkönsiirron merkintöjä koskevat suunnittelumääräykset.

Yhdysvesijohtoja koskevat huomiot merkitään tiedoksi ja vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

153 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus**153-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 on osoitettu kehittämisperiaatemerkinällä ohjeellinen pyöräilyreitti EuroVelo-reitti 10 yhdystien 6600 yhteyteen. Ohjeellisen pyöräilyreitit jatkuvuus tulisi huomioida myös Satakunnan maakuntakaavassa.

EuroVelo 10-reitistö sijoittuu Satakunnan rannikon yhdysteille, joten sen merkitseminen Satakunnan maakuntakaava 2050 kaavakarttaan ei ole tarpeellista. EuroVelo 10-reitistö otetaan huomioon kaavaselostuksessa. Lausunto merkitään tiedoksi.

153-2

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että Kansallisella tasolla maakuntakaavoitus on keskeinen kaavavaihe etenkin muuttolintuihin kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluaineistossa oleva Natura-arviointi on vuodelta 2010. Natura-arviointia tulisi päivittää.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun tavoitteena on ollut, että maakuntakaava ei toteutuessaan todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen luonnonarvoja (34 §) ja että kaava voidaan hyväksyä ja vahvistaa ilman luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamaa yksityiskohtaista luontotyyppi- ja lajikohtaista selvitystä. Satakunnan maakuntakaavassa 2050 esitettyjen ratkaisujen vaikutusten tunnistamiseksi sekä niiden merkittävyyden arvioimiseksi tullaan valmisteluvaiheen aineistoa ja valmisteluvaiheesta saatua palautetta hyödyntäen laatimaan erillinen Natura 2000 -verkon alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta) ehdotusvaiheen 1 suunnittelua varten.

Maakuntakaavan vaikutusten arvioiminen on jatkuva prosessi, jota tehdään koko kaavan laatimisen ajan selvitysvaiheesta lähtien. Kaavan yhteisvaikutuksia tarkastellaan valitun kaavaratkaisun perusteella ehdotusvaiheissa 1 ja 2. Vaikutusten arvioinnin sisältö ja menetelmät tarkentuvat kaavaprosessin edetessä osallistumisen, tavoitekeskustelujen ja vuorovaikutuksen kautta.

153-3

Aluekohtaisina huomioina Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus haluaa nostaa esiin seuraavat:
-Marjakeitaan ja Santakankaan selvitysalueet (se-tv): Suunnittelussa tulee huomioida tuulivoiman vaikutukset alueilla sijaitseviin suurten petolintujen reviireihin.
-Pyynevankankaan selvitysalue (se-tv) on osoitettu EPOELY:n näkemyksen mukaan erityisesti muuttolinnuston kannalta kriittiselle sijainnille.

Marjakeitaan, Santakankaan ja Pyynevankankaan tuulivoimaloiden alueiden ei ole todettu soveltuvan Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022 uusiksi maakunnallisesti merkittäviksi tuulivoimaloiden alueiksi.

Vireillä olevia tuulivoimahankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia. Marjakeitaan (se-tv) alueen osalta todetaan, että Satakuntaan on muodostumassa merkittäviä tuulivoimaloiden keskittymiä erityisesti

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine****153-4**

Vaikka aurinkovoimahankkeiden määrä ja koko ovat lisääntyneet, niillä ei ole sellaisia tuulivoimarakentamiseen verrattavia ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät maakuntakaavassa osoitettavia aluevarauksia. Alueiden suhteen on esitetty, että maakuntakaavojen selostuksissa ja määräysosissa annettaisiin selkeitä suunnitteluohjeita mm. alueiden sijoittelulle, sähköliittymiin, estevaikutusten minimointiin. Kaavakarttaan merkittävien aluevarausten tulisi perustua ympäristövaikutusten kannalta tehtyihin riittäviin selvityksiin.

156 Varsinais-Suomen liitto**156-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Varsinais-Suomen liitto haluaa nostaa esiin, että Varsinais-Suomi on mukana Suomen länsirannikon ratayhteyden selvitystyössä. On kaikkien Suomen länsirannikon maakuntien yhteisen edun mukaista, että ratayhteys huomioidaan myös Satakunnan maakuntakaavassa.

156-2

Energia-aiheiden vaikutusten arvioinnissa Varsinais-Suomen liitto kiinnittää huomiota siihen, että vaikka tuulivoiman ympäristö- ja maisemavaikutukset on kuvattu kattavasti, niin teollisen aurinkovoiman osalta huomiota voisi kiinnittää hiukan enemmän myös sen maisemavaikutuksiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

157 Kankaanpään kaupunki**157-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Kankaanpään kaupunki toteaa, että Pori-Kankaanpää-Jämijärven yhdys- ja sivuradan (yr) suunnittelumääräyksen täydentäminen "Maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdys- ja sivuratojen kehittämismahdollisuudet"-lisäys tukee Kankaanpään aikaisemmin jättämää huomiota raitiotieliikenteen uudelleen käyttöönotosta välillä Pori-Kankaanpää Haapamäki.

Selkämeren rannikolla sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakuntien raja-alueilla. Samoilla alueilla on myös uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa saadussa palautteessa on korostettu myös energiantuotannon ylimaakunnallisia ympäristövaikutuksia ja esitetty tarve huomioida nämä maakuntakaavan jatkosuunnittelussa.

Hankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeen mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimatuotannon alueina. Lausunto merkitään tiedoksi.

Maakuntakaavan laadinnan aikana on hyödynnetty aurinkoenergiainhankkeiden YVA- ja yleiskaavaprosessien selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin tuloksia. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Aurinkoenergiaan liittyvää koko maakuntakaava-alueetta koskevaa suunnittelumääräystä kehitetään edelleen Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa.

Mahdollisesti vuonna 2025 käynnistyvässä tarveselvityksessä arvioidaan länsirannikon radan jatkosuunnittelun edellytyksiä. Sen pohjalta tarkastellaan kaavamerkinnän lisäämistä maakuntakaavaan.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****157-2**

Selostuksen osassa A sivulla 71 todetaan hyvin trendistä, jossa eteläisemmän Suomen keskeiset kaupunkiseudut ovat rakentumassa yhdeksi vyöhykkeiseksi suuralueeksi, johon kytkeytyminen on Satakunnan menestymisen kannalta keskeisen tärkeää. Etenkin Pohjois-Satakunnan elinvoiman ja kehitysmahdollisuuksien kannalta on yhteys Parkanoon ja Parkanon juna-asemalle oleellinen. Yhteydet Pirkanmaan suuntaan, Kankaanpäästä ja Niinisalon varuskunnasta, seudullisesti merkittävällä seututiellä 261 Kankaanpäästä Jämijärven kautta Ikaalisiin vaativat tämän takia kehitystä. Maakuntakaavan tulisi tukea näiden tieyhteyksien vahvistamista. Liikennöinti on nytkin vilkasta ja yhteys merkittävä myös alueellisen saavutettavuuden kannalta.

157-3

Energiatuotannon selvitysalueiden (se-au ja se-tv) kohdalla Kankaanpään kaupunki huomauttaa Kankaanpäässä käynnissä olevista Pahkaviidankeitaan ja Lammasviidankeitaan aurinkoenergian tuotannon alueista, jotka sijoittuvat Honkajoen kylän molemmin puolin länsi-itä suunnassa. Näiden lisäksi tutkitaan parhaillaan Lakkikeitaan ja Pitkäkankaan aurinkoenergiatuotannon sijoittumista Lammasviitakeitaan tuntumaan.

157-4

Lisäksi Kankaanpään kaupunki huomauttaa, että tuulivoima-alueen nro 5 nimeäminen Keskustaksi on hieman epäselvä tapa merkitä alue. Kuvaavampaa voisi olla alueen nimeäminen Paholammi-Kooninkallion tuulivoima-alueeksi tai Kirkkokallion tuulivoima-alueeksi.

157-5

Marjakeitaan tuulivoimaloiden alue, joka nyt on selvitysalueeksi (se-au) osoitettu, tulisi osoittaa tuulivoimaloiden alueeksi tv-1.

157-6

Jos kaavamerkinnällä ja tämän määräyksillä on tarkoituksena korostaa alueen rajautumista toisen maakunnan/kunnan rajaan ja siten korostaa yleiskaavatyöskentelyssä tehtävää yhteistyötä, vaikutusten arviointia ja harkintaa yli

Valmisteltu vastine

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan I2050 valmisteluvaiheen ratkaisussa lähdettiin siitä, että aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista ohjataan lähinnä yleisellä suunnittelumääräyksellä. Osa vireillä olevista aurinkovoimahankkeista on kuitenkin merkitty kaavaluonnokseen selvitysalueina (se-au). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospaineita eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueilla sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Alueiden nimeämistä koskeva kommentti merkitään tiedoksi ja asiaa pohditaan ehdotusvaiheessa.

Marjakeitaan (se-tv) alueen osalta todetaan, että Satakuntaan on muodostumassa merkittäviä tuulivoimaloiden keskittymiä erityisesti Selkämeren rannikolla sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakuntien raja-alueilla. Samoilla alueilla on myös uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa saadussa palautteessa on korostettu myös energiantuotannon ylimaakunnallisia ympäristövaikutuksia ja esitetty tarve huomioida nämä maakuntakaavan jatkosuunnittelussa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

kuntarajojen, niin merkintä on ymmärrettävämpi, mutta tämä voisi olla selkeämmin ilmaistu kaavakartalla ja määräyksissä.

159 Säskylän kunta**159-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Säskylä toteaa lausunnossaan, että karttapohjassa tulisi näkyä yhdystien 12793 (Linjatie) uusi linjaus Ristolán kohdalla (ks. esityslistan karttaliite).

159-2

Säskylän kunta esittää valmisteluvaiheen aineistoon lisättäväksi seuraavat täydennykset:

- Aurinkovoimahankkeen huomioiva selvitysaluerajaus karttaan Sky Power Finland Oy:n/Aurinkoketun aurinkovoimapuiston hankealueelle.
- Aurinkovoimahankkeen huomioiva selvitysaluerajaus Sun 5 Oy:n hankealueelle (Kankaanpään kylätaajaman ja Huittisten rajan välisellä alueella).

159-3

Vesi- ja viemäröintiverkostojen sijainteja ei tulisi näyttää maakuntakaavan julkisissa aineistoissa kuin korkeintaan suuntaa-antavina tietoina.

161 Jämijärven kunta**161-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Jämijärven kunta huomauttaa, että seututie 261 muodostaa Pohjois-Satakunnalle ja Niinisalon varuskunnalle merkittävän yhteysvälin Satakunnan ja Pirkanmaan maakuntien välillä. Tieyhteys erityisesti Jämijärven ja Ikaalisten välillä on kapea ja mutkainen eikä vastaa nykytarpeita. Tie on yhtä paljon tai runsaammin liikennöity kuin valtatie 23.

Valmisteltu vastine

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 pohjakartta päivitetään jatkosuunnittelun yhteydessä.

Vireillä olevia aurinkoenergiահankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au). Selvitysaluumerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia.

Lausunnossa mainittujen aurinkoenergiահankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeen mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan energiatuotannon alueina.

Säskylän kunnan esittämät näkökulmat merkitään tiedoksi ja vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

Lausunto merkitään tiedoksi.

162 Siikaisten kunta**162-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Siikaisten alueella suunnittelussa oleva tuuli- ja aurinkovoima-alue on merkitty Santakankaan osalta. Siikaisten kunta pyytää lisäämään Heikinnevan ja Korttesnevan tuulivoimama-alueet kaavoitukseen. Heikinnevan suunniteltua tuulivoima-alueita ei ole energiahuoltoon merkitty kaavaluonnokseen. Vuorijärven maastoon on suunnitteilla Korttesnevan tuulivoima-alue. HiljaPiSa-selvityksessä ollut kohde 15 on tämän Korttesnevan tuulivoimama-alueella. Alue tulee poistaa maakuntakaava-aineistosta.

Osa vireillä olevista tuulivoimahankkeista on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia. Heikinnevan ja Korttesnevan alueiden tilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa.

Lausunnossa mainittua HiljaPiSa-selvityksessä mainittua kohdetta ei ole osoitettu Satakunnan maakuntakaavoissa eikä myöskään Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa. Kyseinen alue on todettu vuonna 2004 valmistuneessa Hiljaisuuden keitaat Satakunnassa – selvityksessä. Selvityksen kohde nro 15, Vuorijärven seudun maaseutumainen hiljainen alue, on poistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävistä hiljaisista alueista saadun palautteen perusteella vuonna 2006 valmistuneessa Satakunnan maakuntakaavan taustaselvitykseksi valmistuneessa teemaraportissa ”Melutasoltaan hiljaiset alueet”.

Lausunto merkitään tiedoksi.

165 Metsähallitus**165-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Metsähallitus esittää seuraavat huomiot aihealueeseen Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt:

Maatuulivoima-alueet:

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät pitää tuuli- ja aurinkovoiman selvitysaluemerkintää (se-tv, se-au) erityisesti kaavan luonto- ja yhteisvaikutusten arvioinnin kannalta ongelmallisena, koska merkintä ei suoraan osoita alueen käyttöä vaan mahdollisen toiminnan yksityiskohdat päätetään vasta alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Selvitysaluemerkinnällä olevat alueet tulee esittää joko alueen käytön osoittavalla kaavamerkinnällä tai ne tulee poistaa kaavasta ennen kaavassa esitettyjen tuuli- ja aurinkovoima-alueiden kokonaisvaikutusten arviointia sekä kaavaehdotukseen laadittavaa arviota Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta.

Vireillä olevia aurinkoenergia- ja tuulivoimahankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au ja se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia.

Hankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeiden mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimatuotannon alueina tai energiatuotannon alueina.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****165-2**

Maatuuvoima-alueiden osalta kaavassa tulee harkita aluekohtaisten kaavamääräysten lisäämistä osalle suunnitelluista alueista uhanalaisten petolintujen ja muiden tuulivoimarakentamiselle herkkien lintulajien huomioimiseksi. Erityisesti kaavamääräykset voivat olla tarpeen selvitysaluemerkinä olevien alueiden osalta, mikäli alueet päädytään sisällyttämään maakuntakaavaan.

165-3

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät esittää huomioita osasta kaavaluonnoksessa esitetyistä tuulivoima- ja selvitysalueista:
-Jäkäläkangas (tv1): Tuulivoima-alue sijoittuu uhanalaisen petolinnun ydinreviirille. Jäkäläkankaan alueelle on jo nykyisin rakennettu tuulivoimaa.

165-4

-Korpimatti, Korvenneva (tv1): Korpimatin ja Korvennevan tuulivoima-alueet on jo kaavoitettu tuulivoimatuotantoon. Em. alueet rajautuvat Mankanevan Natura-alueeseen. Alueen linnustoarvot voivat rajoittaa tuulivoiman lisärakentamista alueella.

165-5

-Marjakeidas (se-tv): Marjakeitaan selvitysalue rajautuu Lauhanvuoren kansallispuiston läheisyyteen.

165-6

-Santakangas (se-tv, se-au): Santakankaan selvitysalueet rajautuvat Haapakeitaan Natura-alueen eteläpuolelle sekä osittain maakuntakaavaluonnoksessa tunnistetulle luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle.

165-7

-Harjunpää/Kaasmarkku (se-au): Selvitysalueelle sijoittuu kaksi aurinkovoimahanketta, joista Ulvilan aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta yhteysviranomainen on antanut perustellun päätelmän.

-Takajärvi, Ruotanansuo (se-tv): Selvitysalueet sijoittuvat Puurijärven-Isosuon kansallispuiston ja Natura-alueen ympäristöön. Selvitysalueiden sisällyttämisessä maakuntakaavaan tulee huomioida YVA-menettelyiden eteneminen.

165-8

Merituulivoima-alueet:

Kaavaluonnoksessa Satakunnan merialueelle esitetään kahta merituulivoimaloiden aluetta (kaavamerkintä tv2) Porin Tahkoluodon ja Rauman edustan merialueelle. Useiden lintujen muuttoreitit sijoittuvat Satakunnan rannikkoalueelle. Maakuntakaavan merituulivoima-alueiden suunnittelussa tulee hyödyntää merialuesuunnitelman

Valmisteltu vastine

Kaavamääräyksiä koskevat huomiot merkitään tiedoksi. Kaavamääräyksiä tarkastellaan edelleen ehdotusvaiheessa.

Jäkäläkankaan alue (tv1) on osoitettu lainvoimaisen yleiskaavan mukaisesti. Lausunto merkitään tiedoksi.

Korpimatin ja Korvennevan (tv1) alueet on osoitettu lainvoimaisten yleiskaavojen mukaisesti. Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa saadussa palautteessa on korostettu energiantuotannon ylimatekunnallisia ympäristövaikutuksia ja esitetty tarve huomioida nämä maakuntakaavan jatkosuunnittelussa. Marjakeitaan (se-tv) alueen osalta todetaan, että Satakuntaan on muodostumassa merkittäviä tuulivoimaloiden keskittymiä erityisesti Selkämeren rannikolla sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakuntien raja-alueilla. Samoilla alueilla on myös uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja tärkeitä ekologisia yhteyksiä. Lausunto merkitään tiedoksi.

Santakankaan (se-tv, se-au) osalta todetaan, että alue ei noussut Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022 esiin uutena potentiaalisena maakunnallisesti merkittävänä tuulivoimaloiden alueena. Hankkeen etenemistä seurataan.

Harjunpään ja Kaasmarkun (se-au) ja Takajärven ja Ruotanansuon (se-tv) hankkeiden ajankohtainen tilanne tarkastellaan ehdotusvaiheessa ja valmistuneet selvitykset otetaan huomioon, kun ratkaistaan, osoitetaanko alueet Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

päivitystyön tueksi tuotettua aineistoa esimerkiksi merituulivoimakehittämisen kannalta parhaista alueista sekä mahdollisista yhteensovitustarpeista (Ympäristöministeriö 2024).

165-9

Sähkönsiirron yhteystarve:
Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät toteaa, että sähkönsiirron yhteystarve Rauman satamasta Rauman edustan merituulivoimaloiden alueelle sijoittuu Selkämeren kansallispuistoon ja se on kansallispuistosta annetun lain (laki 326/2011) ja edelleen luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:n vastainen. Yhteystarpeen toteuttamiseen ei ole voimassa olevien lakien näkökulmasta toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa, minkä vuoksi se tulee poistaa maakuntakaavasta.

166 Euran kunta**166-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Lisäksi kaasuverkon yhteystarve tulisi merkitä huomioiden Gasgrid Finland Oy:n 27.11.2024 julkaisema kansallisen vetyverkon päivitetty reittisuunnitelma, jonka mukaan vetyverkko kulkee alueen vt 12 eteläpuolella osayleiskaavassa teollisuuden reservialueeksi merkityn vierestä.

166-2

Euran kunta huomauttaa, että seututie 204 varrelle jo luvitettua aurinkoenergian tuotantoaluetta ei ole huomioitu.

167 Eurajoen kunta**167-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Eurajoen kunnan mukaan maakuntakaavassa tulee mahdollistaa riittävät alueelliset palvelut liikenneyhteyksineen, jolloin turhaa liikennettä voidaan vähentää palvelujen löytyessä lähempää asukkaita.

Valmisteltu vastine

Maakuntakaavassa osoitetaan pitkälle tulevaisuuteen sijoitettavia maankäytön ratkaisuja. Sähkönsiirron yhteystarpeen merkintä on yleispiirteinen ja se ilmaisee, että mahdolliselta merituulivoima-alueelta on ratkaistava sähkönsiirron yhteys mantereelle. Reittiin tai yhteyden toteutustapaan ei tässä vaiheessa oteta kantaa. Sähkönsiirron yhteystarpeen osoittamisen tapaa tarkastellaan edelleen ehdotusvaiheessa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen ratkaisussa aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista ohjataan yleisellä kokomaakuntakaava-alueella koskevalla suunnittelumääräyksellä. Vireillä olevia aurinkoenergiaprojekteja on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Hankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan niiden mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat aurinkoenergiaprojektit voidaan jatkossa merkitä energiatuotannon alueina.

Euran kunnan alueelle luvitettu aurinkoenergian tuotantoalue ei ole pinta-alaltaan ja vaikutuksiltaan maakunnallisesti merkittävä eikä sitä ole tarpeen osoittaa maakuntakaavassa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteena on vähähiilinen ja resurssitehokas alue- ja yhdyskuntarakenne, jossa työpaikat, palvelut ja vapaa-ajan alueet ovat hyvin saavutettavissa eri väestöryhmien kannalta ja eri liikkumismuodoilla. Kehitettäessä alue- ja yhdyskuntarakennetta edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä ja huomioidaan viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine****167-2**

Tekniselle huollolle tulee varata riittävät alueet, joilla varmistetaan myös isompien siirtolinjojen toteutukset jatkossa tilanteita varten, joissa saatetaan joutua käyttämään varayhteyksiä varsinaisen pääyhteyden ollessa pois käytöstä yhtäkkisesti. Tekniselle huollolle varatut tilat ja niiden rakenteet ei kuitenkaan saa kohtuuttomasti haitata alueen käyttäjiä ja asukkaita. Mahdolliset koetut maisemahaitat voivat olla merkittäviäkin, kun kyse on maakuntakaavatasoisista linjoista. Tämä tulee ottaa huomioon ja edellyttää maisemaa pilaamattomia rakenteita mahdollisuuksien mukaan.

Huomioon tulee ottaa myös energiahuollon suunnitelmia ja tavoitteita sekä nykyisen energiahuollon vaatimat logistiset seikat.

170 Pohjanmaan liitto**170-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Myös vesihuollon osalta on jatkossa tarpeen tarkastella Satakunnan ja Pohjanmaan maakuntien välisiä yhdysesijohtojen yhteyksiä. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 on osoitettuja päävesijohtoja Siipyystä sekä Kallträskistä Satakunnan maakuntarajalle ei ole huomioitu Satakunnan maakuntakaavaluonnoksessa 2050.

170-2

Pohjanmaan liitto toivoo, että Satakunnan maakuntakaavassa 2050 osoitettaisiin raideliikenteen yhteystarve Porista Pohjanmaan maakuntarajaan saakka. Maakuntakaavojen yhteneväinen ja jatkuva merkintä olisi suositeltavaa. Maakuntaliittojen yhteisissä kokouksissa on käynyt selväksi, että yhteystarve on olemassa.

170-3

Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 on osoitettu Suomen länsirannikkoa seuraileva pyöräilymatkailureitti, EuroVelo 10, jonka jatkuvuus on hyvä osoittaa myös Satakunnan maakuntakaavassa 2050.

170-4

Pohjanmaan liitto pitää hyvänä, että myös Satakunnan maakuntakaavaluonnoksessa 2050 osoitetaan kaasuputken yhteystarve.

kehittämisedellytykset. Lisäksi tavoitteena on, että Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen perustuvia kehittämisvyöhykkeitä vahvistetaan elinkeinotoiminnan ja väestön keskittyminä hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa on pyritty yhteensovittamaan alue- ja yhdyskuntarakenteen tavoitteet kaavan muihin tavoitteisiin nähden. Valmisteluvaiheen aineistossa keskustatoimintojen alueita, palvelujen alueita ja työpaikka-alueita sekä teollisuus- ja varastotoimintojen alueita suunnitellaan otettu huomioon alueiden liikenteellinen saavutettavuus.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Voimajohtojen suunnittelua koskevat näkökulmat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

Vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

Mahdollisesti vuonna 2025 käynnistyvässä tarveselvityksessä arvioidaan länsirannikon radan jatkosuunnittelun edellytyksiä. Sen pohjalta tarkastellaan kaavamerkinnän lisäämistä maakuntakaavaan.

EuroVelo 10-reitistö sijoittuu Satakunnan rannikon yhdysteille, joten sen merkitseminen Satakunnan maakuntakaava 2050 kaavakarttaan ei ole tarpeellista. EuroVelo 10-reitistö otetaan huomioon kaavaselostuksessa. Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

Kaasuputken jatkosuunnittelussa maakuntien tulee tehdä yhteistyötä, jotta yhteinen näkemys linjauksesta löytyy.

170-5

Satakunnan maakunnan pohjoisosassa Pohjanmaan liitto katsoo, että Pohjanmaan maakuntarajan tuntumaan osoitetut kaksi tuulivoimatuotannon selvitysalueita tulee huomioida Satakunnan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arvioinnissa. Tuulivoimaloiden yhteisvaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida kaikki tuulivoimaloiden alueet myös ne, jotka eivät ole seudullisesti merkittäviä.

171 Pelastuslaitos, Satakunnan hyvinvointialue**171-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Pelastustoimen kannalta on tärkeää, että liikenneverkko tukee onnettomuuskohteiden nopeaa tavoittamista ja hälytysajoneuvojen sujuvaa liikkumista. Kaavaluonnoksessa esitetyt kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt tukevat tätä tavoitetta.

Tiehankkeiden tarkemmassa suunnitteluvaiheessa on tärkeää huomioida pelastustoimen näkökulmat. Esimerkiksi kaksiajorataisten keskikaiteellisten teiden toteutuksessa tulee huomioida riittävät kääntymismahdollisuudet hälytysajoneuvoille.

172 Väylävirasto**172-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Väylävirasto toteaa, että merenkulun näkökulmasta kaavakartassa esitetty Tahkoluodon edustan tv2-alue eroaa aluerajaukseltaan merkittävästi jo alueelle hyväksytystä Tahkoluodon merituulipuiston osayleiskaavasta.

Kaavassa osoitettu Tahkoluodon tv2-alue ulottuu Tahkoluodon hiilisataman väylälle ja sen lähestymisalueelle sekä Kupeli-Tahkoluodon väylälle. Esitettyä tv-2 aluerajausta ei tule ulottaa olemassa olevalle ja vahvistetulle väyläalueelle.

172-2

Kaavassa tiet 209 Panelia-Eurakoski ja 274 Karvia-Kauhajärvi on osoitettu seututeinä (st). Tarkastelun perusteella edellä mainittujen tieosuuksien tieluokka tulisi muuttaa yhdystieksi (yt). Muutostarpeita on esitetty myös sellaisille tiejaksoille, joilla ei Väyläviraston selvityksen mukaan ole perusteita tieluokan muutokselle.

Valmisteltu vastine

maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua. Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Tahkoluodosta luoteeseen suuntautuva ns. syväväylä ei ulotu Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle (tv-2). Tahkoluodosta lounaaseen suuntautuva laivaväylä sen sijaan kulkee maakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden alueen läpi. Tahkoluodon tuulivoimaosayleiskaavassa ja alueen laajennusta koskevassa osayleiskaavassa on yhteensovitettu voimaloiden sijainti laivaväylän ja sataman toimintojen kanssa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa osoitettu Tahkoluodon merituulivoima-alue kattaa osayleiskaavoitetut alueet ja Suomen merialuesuunnitelman 2030 perusteella mahdollisesti tulevaisuudessa tuulivoimalle soveltuvaa aluetta. Tuulivoimaloiden alue osoitetaan alueen erityisominaisuutta kuvaavalla osa-aluemerkinnällä ja se voi olla päällekkäinen muiden merkintöjen kanssa. Lausunto merkitään tiedoksi.

St 274 Karvia-Kauhajärvi toiminnallista luokkaa tarkastellaan uudelleen. St 209 Panelia-Eurakoski toiminnallinen luokka perustuu seututien yhteystarvemerkinäkään Eurajoki-Kokemäki ja sen ja kt 43 liittymään, jossa tavoitetilanteessa olisi syytä olla eritasoratkaisu.

Väyläviraston julkaisu Maanteiden toiminnallisten luokkien päivitystarpeiden tarkastelu -julkaisussa ei ole arvioitu st 269 Mäntyluoto-Reposaari maantien

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine****172-3**

Väylävirasto ehdottaa, että uusien eritasoliittymien osalta olisi hyvä tarkastella, mitkä niistä ovat maakunnallisesti merkittäviä ja tarpeen esittää maakuntakaavatasolla.

toiminnallista luokkaa tai sen mahdollisia muutostarpeita. Satakunnan maakuntakaava 2050 liikenteen teemaraportissa arvioidaan toiminnallisen luokan muutoksen tarvetta em. seututiellä ja esitetään perusteluja toiminnallisen luokan nostotarpeelle seututiestä valta- tai kantatieksi.

Maanteiden toiminnallisten luokkien päivitystarpeista keskustellaan Väyläviraston ja ELY-keskuksen kanssa pidettävässä työneuvottelussa.

172-4

Maakuntakaavassa on osoitettu raideliikenteen yhteystarvemerkintä Varsinais-Suomen maakunnan rajalta Raumalta Poriin. Väylävirastolla ei ole käynnissä selvityksiä tai suunnitelmia kyseisen maakuntakaavan yhteystarpeeseen liittyen. Väylävirasto toteaa, että maakuntakaavassa esitetty varaus kannattaa mahdollisuuksien mukaan huomioida tarkemman tason kaavoituksessa siten, ettei maakuntakaavassa esitetyille yhteystarpeelle muodostu esteitä. Maakuntakaavasta vastaava maakuntaliitto ottaa tarkemmin kantaa kyseiseen merkintään ja sen huomioimiseen tarkemman tason kaavoituksessa.

Eritasoliittymien kaavamerkinnoistä keskustellaan Väyläviraston, Satakuntaliiton ja ELY-keskuksen kanssa pidettävässä työneuvottelussa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

172-5

Maakuntakaavan suunnittelumerkintöjä tulee täsmentää seuraavalla lisäyksellä merituulivoimaloiden alueen (tv-2) osalta: "...sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset merenkulun tutka- ja radiojärjestelmiin, merenkulun turvallisuuteen ja toimintaedellytyksiin."

Tuulivoimaa koskevia suunnittelumääräyksiä kehitetään edelleen Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa.

173 MTK Satakunta ry**173-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

MTK Satakunta ry toteaa, että biotalouden näkökulmasta kaavassa on strategisena linjauksena tuotava esille myös maakunnan alemman tieverkon kehittämistarve.

Merkitään lausunto tiedoksi.

173-2

Tuulivoiman ja aurinkoenergian huomioiminen maakuntakaavassa on kannatettavaa. Hankkeiden toteutuksessa tulee edetä maanomistajien ja hankekehittäjien sopimuksellisuuden kautta.

Lausunto merkitään tiedoksi.

173-3

Erityisesti aurinkovoimaan liittyvä sijainninhajaus on hyvin tulkinnanvaraista. Asiaa koskeva teksti kaipaa myös täsmentämistä maakuntakaavan mittakaavan huomioimiseksi.

Laajoilla aurinkoenergian tuotantoalueilla on Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa tarkoitettu hankkeita, joille sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Suunnittelumääräyksen kehittämistä koskevat näkökulmat merkitään tiedoksi ja määräystä kehitetään edelleen ehdotusvaihetta laadittaessa.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

173-4

MTK Satakunta ry suosittelee, että maakuntakaavassa ei esitetä linjavarauksia, ainoastaan olemassa olevat linjat huomioidaan. Näin kaavaratkaisulla voidaan kannustaa entistä enemmän sopimusperusteiseen linjojen sijoittamiseen sekä ohjata toimijoita selvittämään aktiivisemmin yhteispylväsratkaisuita.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

174 MTK-metsänomistajat**174-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Biotalouden näkökulmasta kaavassa on strategisena linjauksena tuotava esille myös maakunnan alemman tieverkon kehittämistarve.

Lausunto merkitään tiedoksi.

174-2

Tuulivoiman ja aurinkoenergian huomioiminen maakuntakaavassa on kannatettavaa. Hankkeiden toteutuksessa tulee edetä maanomistajien ja hankekehittäjien sopimuksellisuuden kautta.

Lausunto merkitään tiedoksi.

174-3

Erityisesti aurinkovoimaan liittyvä sijainninhjaus on hyvin tulkinnanvaraista. Asiaa koskeva teksti kaipaa myös täsmentämistä maakuntakaavan mittakaavan huomioimiseksi.

Laajoilla aurinkoenergian tuotantoalueilla on Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa tarkoitettu hankkeita, joille sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Suunnittelumääräyksen kehittämistä koskevat näkökulmat merkitään tiedoksi ja määräystä kehitetään edelleen ehdotusvaihetta laadittaessa.

174-4

MTK -metsänomistajat suosittelee, että maakuntakaavassa ei esitetä linjavarauksia, ainoastaan olemassa olevat linjat huomioidaan. Näin kaavaratkaisulla voidaan kannustaa entistä enemmän sopimusperusteiseen linjojen sijoittamiseen sekä ohjata toimijoita selvittämään aktiivisemmin yhteispylväsratkaisuita.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

175 Suomen riistakeskus Satakunta**175-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Riistakeskus pitää tärkeänä, että aurinko- ja tuulienergiainhankkeiden tarkemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota aitausten mahdolliseen vaikutukseen eläinten liikkumiseen ja sitä kautta myös liikenneturvallisuuteen.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 jatkosuunnittelussa täydennetään vaikutusten arviointia ja laaditaan maakuntakaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi. Aurinkoenergiaa koskevassa vaikutusten arvioinnissa aitaamisen vaikutukset riistaeläinten kulkureitteihin ja sitä kautta liikenneturvallisuuteen otetaan huomioon.

175-2

Riistakeskus katsoo, että etenkin aurinkoenergian osalta tulisi nykyistä enemmän pyrkiä yhdistämään tuotantoa jo rakennettuihin ympäristöihin sen sijaan, että voimaloita sijoitetaan laajoina kokonaisuuksina nykyisille metsä- ja peltoalueille. Samoin tuulivoiman osalta. Molempien energiamuotojen kohdalla hankkeiden tarkemmassa suunnittelussa on korostettava yhteisvaikutusten arviointia.

Vaikutusten arviointi on ollut kiinteä osa kaavoitusprosessia ja valmisteluvaiheen aineistosta tehtyä vaikutusten arviointia täydennetään jatkosuunnittelussa mm. eri alueille kohdistuvien vaikutusten ja yhteisvaikutusten osalta. Arviointia on tehty ja tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin lähtien Satakunnan maakuntakaavaa 2050 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maakuntakaavalle asetettujen tavoitteiden laadinnasta.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

175-3

Luonnonvarakeskuksessa on käynnissä selvitys tuulivoiman vaikutuksista mm. metsäpeuralle. Selvityksen tuloksia on syytä odottaa ja huomioida ennen kuin laajempia alueita metsäpeuran keskeisillä elinalueilla kaavoitetaan tuulivoimalle.

176 Varsinais-Suomen ELY-keskus**176-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että liikennejärjestelmän ja tieverkon kehittäminen vaatii alueidenkäytön suunnittelussa ratkaisuja, joissa toteutuminen ja siitä johtuvat vaikutukset konkretisoituvat hyvin pitkällä aikajaksolla. Erityisesti maakuntakaavaratkaisuissa on mahdollista ja kannatettavaa varautua liikenteen pitkän aikavälin kehittämistarpeisiin. Tältä osin maakuntakaavaluonnoksessa esitetyt ratkaisut tieverkon osalta ovat perusteltuja ja oikeansuuntaisia.

176-2

Maakuntakaavaluonnoksessa valtatielle 2 on esitetty kaksiajorataiseksi parannettavaksi päätieksi tieosuus Rieskalasta Kokemäelle. Kokemäen kohdalla on hyvä tarkastaa Sonnilantien eritasoliittymävarauksen tarpeellisuus käynnissä olevan yleiskaavan ratkaisujen mukaiseksi.

176-3

Valtateiden 2 ja 8 väliselle uudelle tieyhteydelle Porin eteläpuolella on käynnissä yleissuunnitelman laatiminen. Uusi yhteys suunnitellaan toteutettavaksi maantienä - sen toiminnallinen luokka on hyvä tarkistaa maakuntakaavaan yleissuunnitelman mukaiseksi. Tiensuunnittelussa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen huomioiminen tulee olla keskiössä erityisesti kaupunkiseuduilla.

176-4

Kehittämisselvityksessä valtatie alusta Sunnientielle tavoitellaan tiejaksoa, jolla ei ole yksityistieliittymiä päätielle, ja jolla kehitetään kestävä liikkuksen olosuhteita mm. Pyörätiejaksolla välillä Suosmerentie Alamäentie. Tiejaksolla on myös ratkaistavana Pirunkynnen kohdan liikennejärjestelyt, joita tutkitaan käynnissä olevassa yleiskaavatyössä.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittäväksi arvioidut yhteis- ja kokonaisvaikutukset tullaan arvioimaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä (MRA 1 §) esitetyn ryhmittelyn mukaisesti ehdotusvaiheessa 1. Yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin maakunnan ulkopuolelle ulottuviin vaikutuksiin.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Pyritään ottamaan huomioon maakuntakaavan jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Täydennetään nykytilan kuvausta tarpeellisilta osin.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Seurataan Kokemäen keskustajaman osayleiskaavan etenemistä ja siihen liittyvää liikenteellisen selvityksen valmistumista. Satakunnan maakuntakaavan 2050 jatkosuunnittelussa arvioidaan muutostarpeita tarvittaessa.

Tarkistetaan valtateiden 2 ja 8 välisen uuden tieyhteyden toiminnallista luokkaa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa kaupunkikehittämisen kohdeyhöykkeen suunnittelumääräyksessä on mainittu joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edellytysten edistäminen. Korjataan kevyen liikenteen edellytysten edistäminen tilalle kävelyn ja pyöräilyn edistäminen. Pyritään huomioimaan kaupunkikehittämisen kohdeyhöykkeen kaavaselistuksessa jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne.

Seurataan Ulvilan keskustajaman osayleiskaavan ja siihen liittyvien selvitysten etenemistä.

Kehittämisselvityksen toimenpiteiden huomioimisesta Satakunnan maakuntakaavan 2050 jatkosuunnittelussa järjestetään työneuvottelu.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****176-5**

Kestävien käyttövoimien huomioiminen erityisesti raskaan liikenteen osalta ja niihin liittyvien palveluiden synnyttäminen on ajankohtaista ja merkityksellistä liikenteen päästötavoitteiden saavuttamiseksi - tällä hetkellä liikenteen sähköistys erityisesti ajankohtaisena selvitettävänä asiana. Ko. suunnittelumääräyksessä on esitetty huomioon otettavaksi myös viheryhteyksien säilyminen ja edistäminen.

176-6

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueille ja ekologisille yhteystarpeille on esitetty maakuntakaavaluonnoksessa merkintöjä, jotka risteävät ja ulottuvat maantieverkon päälle. Kaavaselostuksessa jää kuitenkin hieman epäselväksi se, minkälaista tarkastelua tieverkkoa koskevan suunnittelun osalta kyseiset merkinnät edellyttävät. Asiaa on hyvä selvittää ja tarkentaa kaavatyön edetessä.

176-7

Maakuntakaavassa on esitetty kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeiden yhteystarve - merkinnöillä toiminnalliset yhteystarpeet Kokemäenjokilaakson, Kankaanpään, Pyhäjärvisuon ja Rauman seudun kehittämisen kohdevyöhykkeiden välillä ja niiltä maakuntarajoille. Yhteystarvemerkinnot kuvaavat hyvin kohdevyöhykkeiden yhteyksiä liikkumisen osalta noudatellen valtateiden 8, 12 ja 23 sekä kantatien 43 linjauksia.

176-8

Maakuntakaavaluonnoksessa selvitysalueina osoitettujen aurinko- ja tuulivoima-alueiden käytännön merkitys jää hiukan epäselväksi. Lopullisessa maakuntakaavassa ei tulisi käyttää niissä kohteissa selvitysaluemerkintää, joissa muu merkintä on perustellumpi.

Termiä "laaja aurinkoenergian tuotantoalue" on syytä määritellä kaava-aineistossa. Lisäksi suunnittelumääräyksestä on tällä hetkellä hankala ymmärtää, koskeeko määräys kaikkea aurinkoenergiaa vai vain laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita.

Valmisteltu vastine

Lausunto merkitään tiedoksi.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueita ja ekologisia yhteystarpeita osoittavat merkinnät ovat kehittämisperiaatemerkintöjä ja luonteeltaan ne ovat yleispiirteisiä. Kehittämisperiaatteet voivat koskea maakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä alueidenkäyttökysymyksiä, joihin liittyvät yksityiskohtaisemmat aluevaraustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä. Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää ja ottaa huomioon luonnon monimuotoisuusarvot ja edistää niiden säilymistä, sekä välttää luontoympäristön pirstoutumista. Kehittämisperiaatemerkinnät täsmentyvät ja tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun, kuten tiesuunnittelun kautta. Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen ratkaisussa aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista ohjataan yleisellä koko maakuntakaava-alueella koskevalla suunnittelumääräyksellä.

Vireillä olevia aurinko- ja tuulivoimahankkeita on osoitettu maakuntakaavan valmisteluvaiheessa selvitysalueina (se-au ja se-tv). Selvitysaluemerkinnällä osoitetaan sellaisia alueita, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospainetta eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Selvitysalueiden rajaukset perustuvat hankkeiden rajauksiin. Rajauksia on yleispiirteistetty maakuntakaavan mittakaavaan sopiviksi.

Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Selvitysalueille sijoittuvissa energiahankkeissa sovelletaan YVA-menettelyä merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi ja laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavaa. Satakunnan maakuntakaavaa 2050 laadittaessa hyödynnetään hankkeissa tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia. Hankkeiden suunnittelutilanne tarkistetaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa, jolloin ratkaistaan hankkeiden mahdollinen laajuus ja merkintätapa. Tavoitteena on, että toteuttamiskelpoisiksi osoittautuvat hankkeet voidaan jatkossa merkitä maakuntakaavaan tuulivoimatuotannon alueina.

176-9

Aurinkoenergian suunnittelumääräyksen vesistövaikutuksia koskevaa kohtaa on suositeltavaa tarkentaa seuraavasti: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesistöihin kohdistuviin vaikutuksiin, laadittava vesienhallintasuunnitelma, selvitettävä vesilain mukaisen luvan tarve valvontaviranomaiselta sekä pyrittävä ehkäisemään ja lieventämään vesiin kohdistuvia vaikutuksia.

Laajoilla aurinkoenergian tuotantoalueilla tarkoitettiin Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa alueita, joihin sovelletaan YVA –menettelyä (alueita, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia).

Suunnittelumääräystä tarkentavat näkökulmat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

177 Suomen luonnonvarakeskus**177-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Suomen luonnonvarakeskus huomauttaa aurinkoenergian osalta, että laajat rakennetut ja aidatut alueet rajoittavat eri-tyisesti suurten nisäkkäiden kuten hirvien, peurojen, kauriiden ja suurpetojen liikkumista alueella etenkin, jos alue on sijoitettu metsäiseen ympäristöön. Aidatut alueet voivat myös heikentää isojen nisäkkäiden reviirien laatua ja aiheuttaa eläinten siirtymisiä toisille alueille tai muuttaa niiden vuotuisia vaellusreittejä. Hirvet ja peurat voivat jopa tunkeutua aitojen yli tai läpi voimala-alueille. Näin ollen on tärkeää selvittää isojen nisäkkäiden vaellusreitit ja reviirit suunnitelluilla aurinkovoimala-alueilla. Kanalintujen ja muiden lintujen riskit aitatörmäyksiin ovat myös mahdollisia.

Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa.

177-2

Suomen luonnonvarakeskus toteaa, että suunnittelun pohjalle on kerätty riistalajiston kannalta olennaista aineistoa. Monimuotoisuuden kannalta oletettavasti suurimmat mahdollisesti haitalliset vaikutukset tulevat olemaan metsäisiin ympäristöihin rakennetuissa energiantuotantoalueissa. Yhteisvaikutusten arviointia (kaiken sellaisen maankäytön osalta, jotka osaltaan vaikuttavat alueiden pirstoutumiseen ja elinympäristöjen laatuun) onkin syytä tarkastella huolellisesti, kun suunnitellaan suuria kokonaisuuksia.

Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja yhteisvaikutusten arvioinnissa.

178 Traficom**178-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Traficomin lausunto sisältää merituulivoimaan, kestävien liikkumismuotojen edellytyksiin sekä vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuuriin liittyviä nostoja ja toiveita.

Laivaväylien ja tuulivoima-alueiden välisistä maakuntakaavamerkinnoistä ja muista lausunnossa esitetyistä näkökulmista keskustellaan Väyläviraston, Traficomien ja Satakuntaliiton kesken pidettävässä työneuvottelussa.

Meriliikenteen näkökulmasta merituulivoimapaistot voivat vaikuttaa mm. liikennejärjestelmän toimivuuteen, merenkulun tutkajärjestelmiin sekä merenkulun turvallisuuteen, joissa Traficomilla on keskeinen rooli. Yleiset kulkuväylät (väylät) on osoitettu merenkulun käyttöön lupaviranomaisen määräyksellä, ja ne on pidettävä avoimena merenkulkua varten.

Satakunnan kauppamerenkulun yhteydet on huomioitu maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

Suunniteltaessa merituulivoimatuotantoon soveltuvia alueita, niiden aluerajauksissa on huomioitava alueen väylät ja niiden jatkeet, reittijakojärjestelmä, ankkurointialueet sekä merenkulun suojasatamat siten, että näiden alueiden väliin jätetään vähintään 1,5 km suojaetäisyys toisiinsa.

Satakunnan maakunnan alueelliset merenkulun kulkuyhteydet kuin myös alueen läpikulkuliikenteen kulkuyhteydet satamiin on tärkeää huomioida jo kaavan valmisteluvaiheessa.

178-2

Traficom suhtautuu varauksella kaavakartassa osoitettuun Tahkoluodon edustan tv-2-alueeseen, sillä sen aluerajaukset poikkeavat merenkulun kannalta merkittävästi jo alueelle hyväksytystä Tahkoluodon merituulipuiston osayleiskaavasta.

Traficom pitää tärkeänä, että merenkulun turvallinen ja sujuva liikennöinti ulkomeren ja Tahkoluodon hiilisataman väylän lähestymisalueen välillä huomioidaan Satakunnan maakuntakaavassa, kuten myös olemassa oleva ja vahvistettu väyläalue, jolle tv-2-alueajasta ei tule ulottaa.

Huomiota edellyttävät myös useat eri merituulivoimahankesuunnitelmat Tahkoluodon länsipuolisella talousvyöhykkeellä sekä valmistelussa olevan uuden talousvyöhykkeen merituulivoimalain tuomat mahdolliset muutokset.

Esitetylle tv-2-alueelle sijoittuu lisäksi alusten ankkurointiin liittyvä erityisnäkökohta, josta kaavoittajan tulee olla tarkemmin yhteydessä Traficomiin.

Traficom ehdottaa seuraavaa lisäystä tuulivoimaloiden alueen (tv-2)suunnittelumääräykseen: "...sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset merenkulun tutka- ja radiojärjestelmiin, merenkulun turvallisuuteen ja toimintaedellytyksiin."

Traficom ehdottaa, että Satakuntaliitto olisi yhteydessä merenkulun huomioimisesta sekä merenkulun ja merituulivoima-alueiden yhteensovittamisesta Traficomiin ja Väylävirastoon.

178-3

Kaupan, kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen sekä eräiden teiden suunnittelumääräyksissä olisi suositeltavampaa käyttää kevyenliikenteen sjaan termiä kävely ja pyöräliikenne, mikä konkretisoi paremmin ajattelua näihin kulkutapoihin ja niiden tarpeisiin.

178-4

Maakuntien ja seutujen liikennejärjestelmäsuunnitelmissa on hyvä arvioida, tulevatko AFIR-vaatimukset täytettyä ja annettava sitten tältä tasolta herätettä tarkempiin kaavavaiheisiin.

Valmisteltu vastine

Tahkoluodosta luoteeseen suuntautuva ns. syväväylä ei ulotu Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle (tv-2). Tahkoluodosta lounaaseen suuntautuva laivaväylä sen sijaan kulkee maakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden alueen läpi. Tahkoluodon tuulivoimaosayleiskaavassa ja alueen laajennusta koskevassa osayleiskaavassa on yhteensovitettu voimaloiden sijainti laivaväylän ja sataman toimintojen kanssa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa osoitettu Tahkoluodon merituulivoima-alue kattaa osayleiskaavoitetut alueet ja Suomen merialuesuunnitelman 2030 perusteella mahdollisesti tulevaisuudessa tuulivoimalle soveltuvaa aluetta. Tuulivoimaloiden alue osoitetaan alueen erityisominaisuutta kuvaavalla osa-aluemerkinnällä ja se voi olla päällekkäinen muiden merkintöjen kanssa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen suunnittelumääräyksessä on mainittu joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edellytysten edistäminen. Korjataan "kevyen liikenteen edellytysten edistäminen" tilalle "kävelyn ja pyöräilyn edellytysten edistäminen". Pyritään huomioimaan kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen kaavaselostuksessa jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne.

AFIR-vaatimuksia koskeva lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

179 Etelä-Pohjanmaan liitto**179-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan taustaselvitysten perusteella merkitty tietoliikenteen yhteystarvemerkinä Seinäjoki-Pori. Yhteys on vaihtoehtoinen Seinäjoki-Tampere-yhteydelle. Satakuntaliiton maakuntakaavan luonnokseen ei ole merkitty tietoliikenteen yhteyksiä tai yhteystarpeita.

Satakuntaliitto on keskustellut Cinia Oy:n kanssa Satakuntaa ja Satakunnan lähiseutuja koskevista tietoliikenteen yhteystarpeista. Keskustelussa ei tullut ilmi sellaisia suunnitelmia tai tarpeita, joiden perusteella tietoliikenteen yhteystarpeita tulisi osoittaa Satakunnan maakuntakaavassa 2050. Myöskään muissa yhteyksissä tällaisia tarpeita ei ole ilmennyt.

Lausunto merkitään tiedoksi.

179-2

Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan maakuntien rajalle on suunnitteilla ja maakuntakaavoissa osoitettu runsaasti tuulivoimatuotantoa. Tuulivoimatuotannon vaikutukset ovat monilta osin ylimaakunnallisia. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan tuulivoimatuotannon yhteisvaikutukset ja ylimaakunnalliset vaikutukset on tunnistettu hyvin Satakunnan maakuntakaavan vaikutusten arvioinneissa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

179-3

Etelä-Pohjanmaan liitto kiinnittää erityisesti huomiota maakuntien rajalla sijaitseviin selvitysaluumerkintöihin Kultakallio ja Marjakeidas, joista kohdistuu yhteisvaikutuksia Isojoella ja Kristiinankaupungissa toiminnassa ja suunnitteilla olevien tuulivoima-alueiden kanssa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura-arvioinnin tarveharkinta ja silloin jatketaan myös ylimaakunnallisten vaikutusten arviointia.

179-4

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on osoitettu merkittäväksi parannettavaksi valta- ja kantatieosuuksia. Yhdeksi kehittämiskohteeksi on merkitty kantatien 44 Kauhajoelta Kankaanpään suuntaan. Satakunnan kaavaluonnoksessa on esitetty kantatien 44 ja valtatie 23 liittymän parantamista Kankaanpäässä. Merkintä tukee Etelä-Pohjanmaan liiton tavoitetta tieyhteyden kehittämisestä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

179-5

Raideliikenteen kehittämistavoitteiden osalta Etelä-Pohjanmaan liitto toivoo, että Satakuntaliitto pitää edelleen tärkeänä Suomen Pääradan ja siihen kytkeytyvien rataosien kehittämistä Suomen ensisijaisena raideyhteytenä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

180 Pomarkun kunta**180-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Pomarkun kunta tiedustelee, eikä kunnan alueelta ole tunnistettu muita maakuntakaavaan merkittäviä tuulivoima-alueita kuin Harjakangas.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa osoitetut tuulivoimaloiden alueet (tv1) perustuvat pääosin Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ratkaisuun. Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022 tarkasteltiin mahdollisia uusia alueita. Pomarkun alueelle ei noussut esiin uusia mahdollisia alueita eikä Pomarkussa ole myöskään vireillä sellaisia hankkeita, joita olisi osoitettu selvitysalueina.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****180-2**

Pomarkun kunnan näkemys on, että eritasoliittymälle VT23/maantie 2600-risteykseen ei ole tarvetta risteuksen toimivuuden ja liikennevirtojen arvioitun kehityksen perusteella, eikä eritasoliittymävarausta tulisi merkitä tulevaan maakuntakaavaan.

180-3

Kaavaluonnoksesta ei ole merkintää Pomarkun ja Kankaanpään välisestä yhdysvesijohdosta.

181 2. logistiikkarykmentti**181-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Puolustusvoimat esittää, että koko maakuntakaava-alueen tuulivoimaa koskevaan suunnittelumääräykseen lisätään seuraavaa: "Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydellä varalaskupaikan keskipisteestä."

181-2

Porin prikaati toteaa, että tuulivoimaloiden alueet (tv) Pohjankankaan länsipuolella haittaavat Puolustusvoimien toimintaa. Pimeäämmunnoissa voimaloiden valot sekoittuvat pimeännäkölaitteiden käyttöön sekä varotoiminnan valaisuun ja lisäävät onnettomuuksien riskiä.

181-3

Puolustusvoimat esittää, että varalaskupaikan suojavyöhykkeen sv4 merkinnän mitat kaavakartalla tarkistetaan vastaamaan merkinnän kuvausta (1000 * 7000 m).

183 Fingrid**183-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Kantaverkkoyhtiö Fingridin näkökulmasta länsirannikon maakuntien alueella on keskeinen rooli Suomen hiilineutraaliustavoitteiden edellyttämien toimenpiteiden toteuttamisessa.

Fingrid ehdottaa, että kaavaluonnoksen läpikäymiseksi ja kommentoimiseksi järjestetään kevään 2025 aikana Satakuntaliiton liiton ja Fingridin välinen työneuvottelu.

185 Harjavalta**Valmisteltu vastine**

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa on esitetty maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät uudet eritasoliittymät. Valmistelutyössä on arvioitu, että liikenne valtatiellä 23 voi jatkossa lisääntyä ja Pomarkun kohdan eritasoliittymävaraukselle on jatkossakin tarvetta liikenteen toimivuuden ja turvallisuuden näkökulmasta. Jatkosuunnittelussa Pomarkun eritasoliittymän merkitystä arvioidaan tieviranomaisten kanssa pidettävässä työneuvottelussa.

Vesihuollon merkinnät ja Pomarkun ja Kankaanpään välisen yhteyden esittäminen tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

Suunnittelumääräystä tarkastellaan jatkosuunnittelun aikana.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa ei osoiteta uutta tuulivoimarakentamista Pohjankankaan länsipuolelle voimassa olevien osayleiskaavojen mukaisia tuulivoimaloiden alueita lähemmäksi. Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022 käytettiin uusien tuulivoima-alueiden minimietäisyytenä Puolustusvoimien alueisiin neljää kilometriä.

Jatkosuunnittelun yhteydessä varalaskupaikan suojavyöhykkeen mitat tarkistetaan.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****185-2**

Harjavallan kaupunki pitää tärkeänä ottaa huomioon uusi Kokemäen kaupungin puolelle sijoittuva useiden kuntien (myös Harjavallan) tarpeita palveleva yhteinen tekopohjavesilaitos, johon liittyy myös siirtovesijohtoyhteydet kuntien välillä.

Harjavallan kaupunki pitää huoltovarmuuden kannalta tärkeänä ottaa huomioon myös Harjavallan ja sen lähikuntien välisten varavesiyhteyksien lisäystarpeet, vaikka näitä ei voida tarkasti osoittaa kartoilla (kartta liitteenä).

Harjavallan kaupunki toteaa, että päärataosuudelle Tampere-Kokemäki-Pori olisi osoitettava kaksiraiteista osuutta siten, että tavaraliikennettä olisi mahdollista lisätä nyt liikenteen pullonkaulana olevalla Kokemäki-Pori välillä ja matkustajaliikenteen vuoroja olisi mahdollista lisätä Tampere-Pori välillä.

185-3

Harjavallan kaupunki esittää, että maakuntakaavan vetyverkon linjausta on kehitettävä yhteistyössä Gasgridin kanssa siten, että voidaan osoittaa toteuttamiskelpoinen runkoverkko vedyn siirtämiseen. Harjavallassa on alkamassa Suomen ensimmäisen vihreän vedyn tuotantolaitoksen toiminta ja Suurteollisuuspuistossa on suuria vedyn käyttäjiä. Sekä vedyn tuottajien että käyttäjien kannalta on tärkeää, että valtakunnallinen vedyn siirron runkoverkko sijaitsee riittävän lähellä teollisuuslaitoksia.

Lisäksi Harjavallan kaupunki toteaa, että Harjavallassa sijaitsee ja on suunnitteilla paljon sähköä käyttäviä laitoksia, joiden tulevan kasvun edellytyksenä on 400 kV voimansiirtolinjan saaminen Harjavallan teollisuusalueelle. 400 kV voimalinjan tarve hyvin todennäköisesti realisoituu jo 2020-luvun aikana, joten voimalinjalle olisi syytä osoittaa yhteystarve.

Harjavallan kaupunki pitää em. liikenteen ja teknisen huollon yhteyksien parantamista tärkeänä Harjavallan ja myös maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta.

186 Porin kaupunki**Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt****186-1**

Porin kaupungin ympäristösuunnitteluyksikkö toteaa, että eri liikkumismuodot pitää nähdä toisiaan tukevin liikkumisjärjestelmän osina, ei matkustajista toistensa kanssa kilpailevina erillisinä yksikköinä. Rautatieliikennettä järjestettäessä on suunniteltava myös kestävä liikumisen mukaista liittymisliikennettä sekä lähtöpisteessä että määränpäässä. Tämä voi avata uutta liikennöintitarvetta myös linja-autoliikenteelle.

Valmisteltu vastine

Lausunnossa esitetyt näkökulmat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten ja vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

Pääradan kaavamerkinnän suunnittelumääräyksessä esille tuotu pääradan kehittämismahdollisuudet sisältävät pääradan kaksiraiteiseksi muuttamisen ja henkilö- ja tavaraliikenteen kehittämistavoitteet. Satakunnan maakuntakaava 2050 kaavaselostusta täydennetään suunnittelumääräyksen kuvauksen selkeyttämiseksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua. Lausunto merkitään tiedoksi.

Korjataan kaavaselostuksen joukkoliikennettä koskevan tekstin muotoilua.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****186-2**

Lisäksi ympäristösuunnitteluyksikkö toteaa, että Selostus A:n liikenneverkon ja teknisen huollon verkostojen nykytilan kuvauksessa kestävän liikkumisen ja maakunnan pyöräilyreittien kuvaus on puutteellinen ja sitä tulee täydentää.

186-3

Porin kaupungin ympäristösuunnitteluyksikön mukaan alueiden käytön muutosten ja kehityshankkeiden ristiriitaisuus luonnonarvojen suhteen nousee esiin mm. energiahuollon ratkaisuihin esim. Porin Pahamäessä. Satakunnan tuulivoimaselvityksen (2022) mukaan ko. alue sijoittuu suurelta osin Satakunnan viherrakenneselvityksessä määritellylle viherkäytävälle. Alueen rakentaminen ja käyttö voivat vaikuttaa haitallisesti lintujen muuttoon.

186-4

Pahamäen tuulivoimala-alueen osalta puuttuu myös merkintä uudesta sähköasemasta sekä sähkönsiirron yhteystarpeesta/uudesta tai ohjeellisesta voimalinjasta voimala-alueelta sähköasemalle.

186-5

Lisäksi ympäristösuunnitteluyksikkö toteaa, että teollisen aurinkoenergian sijoituessa peltoalueelle tulisi pohtia myös väliin jäävän maa-alueen ja reuna-alueiden hyödyntämistä kasvinviljelyyn.

186-6

Yksityiskohtana esitetään, että vt 8 osoitettu uusi eritasoliittymä Hanhiluodon ja Kirjurinluodon liikennettä varten tulisi siirtää Kimpajuovantien kohdalta Kirjurinluodontien risteykseen. Asiasta on laadittu esiselvitys, joka tukee uuden eritasoliittymän sijoittamista nykyisen Kirjurinluodontien ja VT 8 risteyksen kohdalle. Esiselvitys tulee ottaa huomioon maakuntakaavan laadinnassa.

186-7

Kaavan selostusosassa on hyvin tuotu esille, että kustannuksiltaan järkevän joukkoliikenteen järjestäminen vaatii riittävän väestöpohjan, johon Satakunnassa päästää käytännössä vain osissa Porin ja Rauman kaupunkialueita.

186-8

Kaavan selostusosassa, liikenneverkon ja teknisen huollon verkostojen nykytilan kuvauksessa, kestävän liikkumisen, maakunnan pyöräilyreittien, kuvaus on puutteellinen ja sitä tulee täydentää.

186-9

Porin kaupungin kaavoitusyksikkö ehdottaa Peittoon alueen EJ-merkinnän muuttamista monipuolisemman maankäytön sallimiseksi. Alue tulisi osoittaa teollisuustoimintojen kehittämisen kohdealueena, jonne kohdistuu teollisuustoimintoihin liittyviä alueidenkäyttöisiä kehittämispaineita.

Valmisteltu vastine

Kaavaselostuksen nykytilan kuvausta päivitetään ja täydennetään kestävän liikkumisen, kävelyn ja pyöräilyn osalta tarvittaessa.

Porin Pahamäen tuulivoimaloiden alue on osoitettu Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 pohjalta. Tarkempi yhteensovittaminen mm. luonnonarvojen ja viheryhteyksien kanssa tapahtuu yleiskaavatasolla. Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa voimajohtolinjaukset tarkistetaan. Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja tarvittavien paikallisten jakeluverkkoyhtiöiden kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa käsitellään kantaverkon voimajohtojen osoittamisen tarve maakuntakaavassa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Hanhiluodon ja Kirjurinluodon eritasoliittymän sijaintia tarkastellaan mahdollisuuksien mukaan maakuntakaavan jatkosuunnittelussa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Kaavaselostuksen nykytilan kuvausta päivitetään ja täydennetään tarvittaessa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettiin olemassa olevat jätehuollon alueet ja laajennettiin niiden käyttötarkoitusta kiertotalouden ja jätehuollon alueiksi. Kiertotalouden toimintoja voi sijoittaa myös teollisuus- ja varastotoimintojen alueelle. Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

187 Rauman kaupunki**187-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Rauman kaupunki toteaa, että eritasoliittymissä ja valtateiden merkinnöissä tulee ottaa huomioon sekä valtatie 8 että valtatie 12 kehittämissuunnitelmat.

Vt 8 kehittämissuunnitelmat huomioidaan maakuntakaavaratkaisuisissa. Lausunto merkitään tiedoksi.

Vt 12 kehittämisselvityksen toimenpiteiden huomioimista maakuntakaavan jatkosuunnittelussa arvioidaan uudelleen.

187-2

Rauman kaupunki huomauttaa, kaasuverkosta on esillä eritasoisia suunnitelmia ja kaavan valmisteluaineistosta ei selviä, miten ne aiotaan maakuntakaavassa käsitellä. Raumalla kaasuverkkoa tarvitaan Lakarin tulevilla laajenemisalueilla, satamassa ja sen lähellä olevilla teollisuusalueilla.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheessa osoitettu kaasuverkon yhteystarpeen merkintä perustuu Prizztech Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n maakunnalliseen selvitykseen. Satakuntaliitto seuraa myös kansallisen kaasuverkon valmistelua. Rauman kaupungin esittämät näkökulmat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten ja asian käsittelyä jatketaan Rauman kaupungin kanssa pidettävässä työneuvottelussa.

187-3

Rauman kaupungin mukaan Satakunnan maakuntakaava 2050 valmistelussa tulee huomioida kriittisen infrastruktuurin esittäminen. Kriittisen infrastruktuurin osalta ohjeelliset vesijohdon ja siirtoviemärien esittämisen julkisuus maakuntakaavassa ei ole välttämättä tarpeellista. Vesijohdon ja siirtoviemärien yhteystarpeet on asianmukaista esittää maakuntakaavassa.

Lausunnossa esitetyt näkökulmat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten ja vesihuollon merkinnät tarkistetaan ehdotusvaiheessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aikana on käyty keskustelua ns. kriittisen infrastruktuurin osoittamisesta maakuntakaavoissa ja asian käsittelyä jatketaan yhdessä viranomaistahojen kanssa. Satakuntaliitto seuraa kansallisen ohjeistuksen kehittymistä asiaan liittyen.

188 Suomen Luonnonsuojeluliitto**188-1 Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Suomen Luonnonsuojeluliitto esittää, että tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentaminen tulee saada hallintaan varaamalla tuulivoimalle sopivat alueet, joihin sijoitetaan nykyistä enemmän tuulimyllyjä, jolloin suuri osa maakunnasta jää voimaloiden vaikutusalueiden ulkopuolelle.

Lausunnossa esitetyt tuotantoalueiden suunnittelua koskevat näkökohdat merkitään tiedoksi.

Lisäksi isoja maa-alueita vaativia toimintoja tulee kaavoittaa monitavoitteisiksi. Esimerkiksi maatalouden ja tuuli- sekä aurinkovoiman sovittamisella samalle alueelle säästettäisiin metsiä hiilen sidonnalle.

188-2

Tuulivoimaloiden aluetta koskevissa kaavamääräyksissä tulisi olla maininta myös alueen virkistyskäytön huomioinnista.

Lausunto merkitään tiedoksi.